

Burgemeester en wethouders

Datum: 17 december 2024

Onderwerp

Actieplan Duurzaamheid 2025 - 2027

Wij willen

Onze inwoners en bedrijven zo goed mogelijk ondersteunen in de energietransitie.

Wij besluiten

1. In te stemmen met het Actieplan Duurzaamheid 2025 – 2027.
2. De gemeenteraad te informeren via bijgevoegde brief.

Want

- 1.1. *Het huidige Actieplan Klimaat & Energie loopt tot en met 2024.*
De afgelopen jaren hebben we op het gebied van duurzaamheid gewerkt aan de hand van het Actieplan Klimaat & Energie 2021 – 2024. In die periode is er veel gebeurd. In het nieuwe Actieplan blikken we daarop terug en plannen we de activiteiten voor de komende jaren.
- 1.2. *Het huidige Actieplan Klimaat & Energie is niet meer toereikend.*
Mede door de oorlog in Oekraïne en de stijging van de energieprijzen is de energietransitie een nog urgenter onderwerp geworden. Daarom hebben we vanuit het Rijk extra middelen ontvangen en de verwachting is dat we in ieder geval tot en met 2030 jaarlijks extra middelen zullen blijven ontvangen. Het is belangrijk dat we deze middelen op de juiste wijze inzetten. Dit is uitgewerkt in het nieuwe Actieplan.
- 2.1. *Het is belangrijk dat de gemeenteraad weet wat er speelt op het gebied van duurzaamheid.*
Er speelt ontzettend veel op het gebied van klimaat- en energiebeleid. Het is van belang dat de raadsleden hiervan op de hoogte zijn en ook weten welke activiteiten er de komende jaren op de agenda staan.

Maar

- 1.1. *Er spelen financiële onzekerheden.*
We herijken nu het Actieplan, zodat we op papier hebben staan aan welke activiteiten we de vanuit het Rijk ontvangen CDOKE-middelen gaan uitgeven. Daarnaast zijn we in het Actieplan uitgegaan van de inzet van de structurele gemeentelijke middelen voor duurzaamheid. We zijn momenteel echter ook bezig met de ombuigingsvoorstellen in verband met de aanstaande 'ravijnjaren'. De keuzes die in dat traject gemaakt worden, kunnen van invloed zijn op de uitvoering van de activiteiten in het Actieplan. Daarnaast speelt er bij het Rijk nog een discussie over de hoogte van de CDOKE-middelen na 2026. Wanneer er minder budget beschikbaar blijkt te zijn, zullen we op het moment dat helder is om wat voor bedrag het gaat, besluiten welke activiteiten we (nog) niet kunnen uitvoeren.

Achtergrond

De activiteiten voor de komende jaren zijn opgesteld op basis van de doelen uit het collegeprogramma en het raadsbrede programma:

- In 2030 willen we evenveel duurzaam gas invoeden als we gebruiken (100% groen gas) en 70% van de elektriciteitsvraag duurzaam opwekken. NB vertaald

naar de doelen uit de RES 1.0 gaat het dan om 0,1 TWh aan grootschalige opwek van duurzame elektriciteit;

- In 2040 willen we als gemeente volledig energieneutraal zijn. Wat we aan energie verbruiken, wekken we op een duurzame manier lokaal op;
- In 2050 willen we volledig circulair zijn.

Deze activiteiten worden in het Actieplan onderverdeeld en uitgewerkt in de volgende vier pijlers:

- **Inwoners.** We willen onze doelen realiseren sámen met onze inwoners. Draagvlak is onmisbaar en het is belangrijk dat iedereen mee kan in de energietransitie.
- **Energie-infrastructuur.** Om in 2040 volledig aardgasvrij te zijn en samen met de wijken en dorpen aan de slag te kunnen gaan met andere energiebronnen is een stevige basis nodig.
- **Innovatie.** Samen met bedrijven en onderwijs werken we aan een verduurzamingslag. Hierbij maken we gebruik van de innovaties die bedrijven en onderwijs, maar bijvoorbeeld ook de gebiedscoöperatie Zuidwest Drenth bieden.
- **Interne organisatie.** Als gemeente willen we het goede voorbeeld geven, dus blijven we ook werk maken van de verduurzaming van onze eigen organisatie.

De financiële gevolgen zijn

De activiteiten worden grotendeels bekostigd vanuit middelen die we hebben ontvangen vanuit het Rijk (CDOKE-middelen, kostenplaats 4074020202, en middelen uit het Nationaal Isolatie Programma, kostenplaats 4074020201 en 4074020200). Het gaat voor 2025 om een toegezegd bedrag van zo'n € 480.000 en om de jaren tot en met 2030 waarschijnlijk om een vergelijkbaar of iets lager bedrag per jaar (deze middelen zijn door het Rijk toegezegd, de exacte bedragen nog niet). Het gebruik van de CDOKE-middelen moeten we jaarlijks verantwoorden aan het Rijk en middelen die we niet gebruiken moeten aan het Rijk terugbetaald worden. Om die reden is het belangrijk dat het huidige Actieplan nu herijkt wordt.

Daarnaast zijn we in het Actieplan uitgegaan van de inzet van de structurele gemeentelijke middelen voor duurzaamheid (kostenplaats 4074010000), van € 125.000 per jaar voor 2025 en 2026 en € 100.000 per jaar vanaf 2027. Door de aankomende ravijnjaren en de ombuigingsvoorstellen die hiervoor worden gedaan, is het momenteel echter nog de vraag of en hoeveel structurele middelen er in de gemeentelijke begroting beschikbaar blijven voor duurzaamheid. Het kan daardoor zijn dat we keuzes moeten gaan maken welke acties uit het Actieplan we wel en niet uitvoeren. Hierover zullen we een beslissing nemen op het moment dat duidelijk is hoeveel middelen beschikbaar blijven.

Alternatieven

We kunnen besluiten het huidige Actieplan Klimaat & Energie nog niet te herijken. Dit Actieplan sluit echter niet meer aan op de huidige situatie en een goede planning is essentieel om onze doelen te behalen.

Participatie

In de enorme opgave die de energietransitie is, is de kracht van samenwerken onmisbaar. Uitgangspunt is dat we onze inwoners in een zo vroeg mogelijk stadium betrekken bij deze opgave. Op het gebied van duurzaamheid willen we de komende jaren daarom de focus houden op participatie en daar al aandacht voor hebben vanaf de start van iedere nieuwe activiteit.

Communicatie

We informeren de raad over het nieuwe Actieplan via een raadsbrief. Daarnaast wordt dit besluit gepubliceerd in de B&W-besluitenlijst. Inwoners informeren we waar nodig over de diverse activiteiten uit het Actieplan op het moment dat deze activiteiten plaatsvinden. Dit gebeurt via onze vaste communicatiekanalen, waaronder de website www.dewoldengeeftenergie.nl.

Bijlagen

Bijlage 1. Actieplan Duurzaamheid 2025 – 2027

Bijlage 2. Raadsbrief